

Lomatia (Trojhručel)

čeleď: Proteaceae

Roste v Austrálii, Tasmánii, Argentině a Čile v podobě stálezeleného stromu nebo keře. Listy jsou střídavé nebo vstřícné, kožovité mohou být drobně zpeřené a zubaté. Květenstvím je postranní nebo koncová kratší chudá lata nebo hrozen. Kvete oboupohlavnými zpravidla žlutě bílými květy v párech. Plodem je vejčitá dřevnatá tobolka.

Jsou částečně mrazuvzdorné, potřebují ochranu před větrem, plné slunce nebo polostín a vlhkou dobře propustnou písčitou kyselou půdu s dostatkem živin.

Množí se dřevitými nebo polodřevitými řízký.

Lomatia arborescens

oblasti: Nový Jižní Wales, Queensland

Pochází z Austrálie. Roste v podobě stromu nebo keře. Dorůstá výšky až 12m. Listy jsou jednoduché, celokrajné až pilovité nebo zubaté, úzce až široce vejčité, eliptické nebo obvejčité, dlouhé 4 - 12cm, široké 9 - 6cm, báze je široce klínovitá až protažená, konec špičatý, tupý nebo zaoblený. Kvete v horních paždích, květenství je bílé nebo béžové, dlouhé až 8cm, stopky květů dlouhé 5 - 7mm. Plodem je až 4cm měchýřek tmavěhnědé až černé barvy. Obsahuje až 5mm semena.

Lomatia dentata

synonyma: *Embothrium dentatum*, *Embothrium pinol*, *Embothrium sylvaticum*

oblasti: Argentina, Čile

Pochází z Čile. Roste v podobě středně velkého stálezeleného keře. Dorůstá výšky až 4m. Listy se podobají cesmínám, jsou eliptické až obvejčité, hrubě zubaté, lesklé, tmavězelené, na spodní straně namodralé, dlouhé až 8cm. Kvete zelenobílými květy.

Lomatia ferruginea

oblasti: Čile, Patagonie

Roste v Čile a Patagonii v podobě vzpřímeného keře nebo stromu, často s více kmeny. Dorůstá výšky až 7m. Větve jsou v mládí hnědorezavě ochlupené. Listy bývají zpeřené, tmavě sivě zelené, v mládí na spodní straně bělavě plstnaté, bývají hrubě zpeřené a dlouhé 20cm. Kvete v paždích v hroznech o délce 4 - 5cm, vlastní květy jsou hnědo žluté, s růžově červeným nádechem, na bázi červené a špičky žlutě zelené.

Lomatia fraseri

synonyma: *L. fraseri* var. *pinnatipartita*, *L. fraseri* var. *velutina*, *Tricondylus fraseri*

oblasti: Nový Jižní Wales, Viktorie

Pochází z Austrálie. Roste v podobě keře nebo malého stromu. Dorůstá výšky až 8m. Listy jsou kopinaté až eliptické, někdy vejčité až obvejčité, dlouhé 6 - 18cm, široké 1 - 5cm, matně zelené, na horní straně holé, na spodní světle žlutozelené, rezavé nebo stříbřité, hedvábně ochlupené, zašpičatělé, hluboce nebo mělce zubaté a řapíky jsou dlouhé 1 - 2,5cm. Kvete v terminálních nebo úžlabních hroznech nebo latách o délce 8 - 12cm, stopky květů jsou dlouhé 0,5 - 1cm, korunní lístky dlouhé 7 - 9mm, bílé nebo béžové, hustě ochlupené. Plodem je kožovitý načernalý měchýřek délky 2 - 3cm. Obsahuje asi 1,7cm dlouhá semena.

Roste v deštných pralesích.

Lomatia fraxinifolia

oblasti: Queensland

Pochází z Austrálie. Roste v podobě keře nebo stromu. Dorůstá výšky až 24m. Povrch je olysávající. Listy jsou v mládí jednoduché, dospělé dlouhé až 65cm včetně řapíku, bývají zpeřené s 2 - 13ti lístky, řapíky dlouhé do 1cm, lístky úzce vejčité až eliptické nebo obvejčité, dlouhé 3 - 12cm, široké 1,5 - 3,5cm, hrubě nepravidelně zubaté nebo pilovité, tupé až tupě zašpičatělé. Květenství je terminální, dlouhé až 30cm, stopky květů dlouhé do 1cm, květy béžové nebo bílé. Plody jsou dlouhé 5 - 8cm, kožovité a obsahují 5mm dlouhá semena s 1,5 - 2cm křídlem.

Lomatia hirsuta

synonyma: *Embothrium alnifolium*, *Embothrium hirsutum*, L. *obliqua*, L. *obliqua* var. *alnifolia*, L. *obliqua* var. *subintegrifolia*, *Tricondylus obliqua*

oblasti: Argentina, Čile, Peru

Pochází z Čile. Roste v podobě keře nebo stromu. Dorůstá výšky 6 - 18m. Větve jsou v mládí mírně ochlupené. Listy jsou střídavé, vejčité, tuhé, kožovité, dlouhé 3,5 - 10cm, při rašení hnědě ochlupené, později lesklé, zelené, hrubě nepravidelně vroubkované, řapíky jsou nahnědlé, dlouhé 1 - 2,5cm. Kvete světlými žlutozelenými květy v 5 - 7cm dlouhých postranních hroznech nebo latách, na povrchu jsou načervenalé huňaté, kalich je dlouhý 1cm a má bílou barvu. Plody jsou stopkaté, dlouhé 2,5 - 3,5cm.

Lomatia ilicifolia

synonyma: *Embothrium ilicifolium*, L. *ilicifolia* var. *axillaris*, L. *ilicifolia* var. *glabrata*, L. *ilicifolia* var. *hyposericea*, L. *ilicifolia* var. *integrifolia*, L. *ilicifolia* var. *ovata*, L. *ilicifolia* var. *pinnatifida*, L. *ilicifolia* var. *pinnatisecta*, *Tricondylus ilicifolius*

oblasti: Nový Jižní Wales, Viktorie

Pochází z Austrálie. Roste v podobě keře. Dorůstá výšky 1,5 (i 3)m. Větve jsou v mládí rezavě ochlupené. Listy jsou vejčité až kopinaté nebo dlouze eliptické, dlouhé 6 - 20cm, široké 3 - 5cm, síťnatě žilkované, holé nebo téměř holé, hrubě pichlavě zubaté a řapíky jsou dlouhé 0,5 - 2cm. Kvete v terminálních hroznech nebo hroznovitých latách o délce 15 - 30cm, stopky květů jsou dlouhé 0,8 - 1,2cm, korunní lístky jsou dlouhé 1 - 1,2cm, mají barvu bílou nebo béžovou. Plodem je kožovitý tmavě hnědý měchýřek délky 2 - 4cm. Obsahuje 1,7cm semena.

Lomatia myricoides

synonyma: *Embothrium longifolium*, *Embothrium myricoides*, *L. arguta*, *L. densa*, *L. fallacina*, *L. longifolia*, *L. longifolia* var. *arborescens*, *L. longifolia* var. *reticulata*, *L. longifolia* var. *subevenia*, *L. praelonga*, *L. stenophylla*, *Tricondylus myricifolius*, *Tricondylus myricoides*

oblasti: JV Austrálie

Pochází z Austrálie. Roste v podobě širokého keře. Dorůstá výšky 1,8 - 2,5m, v podobě stromu až 8m. Větve jsou v mládí hranaté, mírně hnědě ochlupené. Listy jsou úzce čárkovité až dlouze kopinaté, dlouhé 5 - 20cm, široké 0,5 - 2,5cm, v horní části hrubě řídce zubaté nebo téměř celokrajné, špičaté nebo tupé a řapíky jsou krátké nebo jsou listy přisedlé. Kvete smetanově bílými nebo nažloutlými vonnými květy v terminálních nebo úžlabních hroznech o délce 5 - 15cm, korunní lístky jsou dlouhé 0,8 - 1cm. Plodem je 2 - 4cm kožovitý načernalý měchýřek obsahující 1,7cm semena.

Lomatia occidentalis

oblasti: Patagonie

Již vyhynulý druh.

Lomatia patagonica

oblasti: Patagonie

Již vyhynulý druh.

Lomatia polymorpha

synonyma: *L. polymorpha* var. *cinerea*, *L. polymorpha* var. *rufa*, *Tricondylus polymorphus*

oblasti: Tasmánie

Patří mezi endemity Tasmánie. Roste v podobě keře nebo malého stromu. Dorůstá výšky 2,5 - 4m. Větve, spodní strana listů a stopky květů jsou plstnaté. Listy bývají úzce obkopinaté, celokrajné, někdy úzce čárkovité až eliptické, občas na konci různě 3laločné nebo zpeřeně laločnaté, dlouhé 2 - 8cm, široké 0,25 - 1cm, kožovité, na horní straně holé nebo řídce ochlupené, spodní je hustě plstnatá. Kvete v terminálních hroznech nebo v paždí horních listů, stopky květů jsou dlouhé 0,6 - 1,2cm, kalich je bílý nebo béžový, dlouhý 1 - 1,5cm.

Lomatia preferruginea

oblasti: Patagonie

Již vyhynulý druh.

Lomatia silaifolia

synonyma: *Embothrium crithmifolium*, *Embothrium herbaceum*, *Embothrium silaifolium*, *Grevillea silaifolia*, *L. silaifolia* f. *angustifolia*, *L. silaifolia* f. *latifolia*, *L. silaifolia* f. *pinnata*, *L. silaifolia* var. *angustifolia*, *L. silaifolia* var. *divaricata*, *L. silaifolia* var. *induta*, *L. silaifolia* var. *latifolia*, *L. silaifolia* var. *pinnata*, *L. silaifolia* var. *stenoloba*, *L. silaifolia* var. *typica*, *Tricondylus silaifolius*

oblasti: JV Austrálie, V Austrálie

Roste v Austrálii v podobě keře. Dorůstá výšky 0,5 - 1,5 (i 2)m. Listy bývají široce obrysem vejčité až obvejčité, až 3x zpeřené nebo 3x peřenosečné, na vřetenu holé až hustě chlupaté, dlouhé do 20cm, vlastní lístky nebo laloky po 7 - 23ks, přisedlé až řapíčkaté, čárkovité až vejčité, dlouhé až 10cm, celokrajné až hluboce zubaté. Květenství je terminální, dlouhé až 45cm, stopky květů dlouhé 0,8 - 1,3cm, kalich je dlouhý 0,8 - 1,2cm, bílý nebo béžový. Plody jsou dlouhé 2,5 - 4cm, tmavě šedohnědé.

Lomatia tasmanica

oblasti: Tasmánie

Patří mezi endemity Tasmánie. Roste v podobě malého stromu. Mladé kmínky jsou červenohnědě ochlupené. Listy jsou střídavé, seskupené na koncích větví, krátce řapíkaté, dlouhé 10 - 18cm, široké 2,5 - 8cm, má 7 - 11 párů lístků, některé jsou přisedlé, téměř sbíhavé, celkově podlouhlé nebo kopinaté, hluboce nepravidelně ostnitě zubaté nebo laločnaté, kožovité, tmavě zelené, lesklé. Kvete v terminálních hroznech v párech, stopky květů jsou dlouhé 6 - 7mm, květ má v průměru 1cm, semeníky jsou stopkaté.

Lomatia tinctoria

synonyma: *Embothrium tinctorium*, *Tricondylus tinctorius*

oblasti: Tasmánie

Roste v Tasmánii v podobě keře s propletenými větvemi. Dorůstá výšky 0,5 - 1 (i 2)m. Listy bývají 1 - 2x zpeřené (i celokrajné), dlouhé 4 - 10cm, tmavě zelené, mají 3 - 7 (i 17) párů laloků, laloky jsou dlouhé 1 - 4cm, čárkovité, celokrajné nebo zubaté. Květenstvím je hrozen délky 10 - 20cm, vlastní květy mají 1,5cm stopku, jsou bledě žluté až světle béžové a aromatické. Plody jsou dlouhé do 2cm a široké 1,5cm.

Vyhovuje mu plné slunce nebo polostín.

Další informace:

<http://databaze.dendrologie.cz/index.php?menu=4&id=439>

<https://www.rostliny.net/>